

full dominical

Església de Menorca

Número 2100 - Any XLI - 30 octubre 2022

"No nos cansemos de dar testimonio de la novedad de Jesús, de la novedad que es Jesús. La fe no es una hermosa exposición de cosas del pasado, sino un evento siempre actual, el encuentro con Cristo que tiene lugar en nuestra vida, aquí y ahora".

(Papa Francisco)

XERREM D'UN TEMA TABÚ

Aquests dies els cementeris dels nostres pobles i ciutats experimenten una vitalitat que és poc habitual. La festa de Tots Sants i la commemoració dels fidels difunts empeny a moltes persones a visitar els nínxols i casetes dels seus difunts, aclarir-les, adornar-les amb flors, encendre algun ciri i elevar pregàries per aquells que ens han precedit i que ens roben una llàgrima pel sentiment que sempre roman al cor.

El fet de morir forma part de la vida, però moltes vegades ho oblidam. Les generacions més joves ja no visiten els cementeris com ho feien els seus pares o avis. Això demostra que avui en dia la mort s'ha tornat un tema tabú, la mort ha desaparegut de les nostres cases i de la vida social, de la mort no se'n parla per no traumatitzar els petits i joves, la mort no entra dins uns esquemes on prima només la salut, la joventut i el no pensar en l'endemà. Fins i tot hem arribat al punt de maquillar la mort amb una espècie de carnaval de tardor on la sang, les vísceres i el mal gust el que fa és difuminar uns dies que més que por i terror haurien de transmetre'ns la pau i l'alegria

Toni Barber

de pensar que la mort no és el final, sinó una major naixença, com digué el poeta.

Per un creient, la mort és una experiència pasqual, és el pas de les realitats caduques a les realitats eternes. Gràcies a Crist la mort ha estat vençuda i ja no té efecte en nosaltres com diu el prefaci I de la missa de difunts: "la mort, Senyor, no destrueix la vida dels qui creuen en Vós, tan sols la transforma i quan se'ls desfà la casa de l'estada terrenal en troben una altra d'eterna al cel". La vida no queda destruïda, es transforma.

Per això, una festa com la que celebrarem ens convida a xerrar de la mort amb total naturalitat, la naturalitat que brolla de la fe. I

com a creients és necessari que un moment o altre conversem amb els nostres familiars sobre quines són les nostres darreres voluntats, especialment concretar un tema tan important com el funeral. Ho dic perquè avui en dia moltes persones creients, que en vida han estat practicants i membres de la comunitat, queden sense funeral perquè la família no ho ha volgut, sense pensar en la voluntat del difunt.

El funeral, més enllà de les connotacions socials que pugui tenir, és una celebració de la fe on pregam pel repòs etern del difunt, oferim el Sacrifici eucarístic en sufragi del nostre germà i on imploram al Pare de la misericòrdia que l'aculli en el seu Regne. Una celebració que s'ha de viure amb fe, amb molta esperança i amb el goig de saber que la vida no acaba.

Passem del tabú del "siguis on siguis" a desitjar "que al cel siguis" perquè si ens estimam els nostres difunts, els desitjarem eternitat en el cor del Pare del cel.

Llorenç Sales Barber

la notícia

Dia de l'Església diocesana: «Gràcies per tant»

El proper 6 de novembre celebrarem el Dia de l'Església Diocesana, una jornada per a agrair a tots els que formen part de l'Església la seva col·laboració constant amb la seva pregària, el seu temps, les seves qualitats i el seu suport econòmic.

Enguany la pàgina web portantos.es ens presenta en breus vídeos els testimonis de María del Prado, Juan de Dios, Fran i Yolanda, que són expressió de tots els qui amb la seva ajuda fan possible que «junts aconseguim una parròquia viva, apassionada per Jesucrist i lliurada als altres».

Amb motiu del Dia de l'Església diocesana s'edita la revista Nuestra Iglesia. Una edició

per cada diòcesi, en la qual s'ofereixen les dades econòmiques perquè el Poble de Déu estigui informat dels comptes de l'Església. També es troben les dades de l'activitat de l'Església en diferents àmbits: celebratiu, pastoral, evangelitzador, educatiu, cultural i caritatiu i social. A la pàgina web del Bisbat de Menorca (bisbatdemenorca.org) podeu trobar i llegir la Revista La Nostra Església Menorca.

Les col·lectes de les misses del diumenge 6 de novembre aniran destinades a aquesta jornada, per donar suport a la missió pastoral, social i caritativa que realitzen les nostres parròquies any rere any.

**GRÀCIES PER
TANT**

6 DE NOVEMBRE DE 2022

Celebra el Dia de l'Església Diocesana.
Junts aconseguim una parròquia viva, apassionada
per Jesucrist i lliurada als altres.

la paraula de Déu

(C)

Diumenge XXXI de Durant l'Any

Lectura del llibre de la Saviesa 11, 22-12,2
 Senyor, el món tot sencer davant vós és com un gra que tot just inclina la balança, com un esquitx de rosada que cau en terra el matí. Justament perquè ho podeu tot, vos apiadau de tothom, i dissimulau els pecats dels homes perquè puguin penedir-se. És que vós estimau tot allò que existeix i no abominau res d'allò que heu creat, ja que no heu fet res sense estimar-ho. ¿Com persistiria res si vós no ho volguéssiu? ¿Què seguiria existint si no rebés la vostra invitació? I vós, Senyor que estimau la vida, tot ho planyeu, sabent que tot és vostre, ja que el vostre alè immortal és present a tots. Per això repreneu una mica els qui es desencaminen i, servint-vos d'allò mateix amb què han pecat, els amonestau i els recordau les seves culpes, perquè s'allunyin del mal i creguin en vós, Senyor.

Salm Responsorial 144

R: Beneiré el vostre nom per sempre, Déu meu i rei meu.

Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Tessalònica 1, 11-2,2
 Germans, sempre pregam per vosaltres, demanant que el vostre Déu vos faci dignes de la vocació cristiana, i amb el seu poder dugui a terme tots els bons propòsits i totes les obres que la fe us inspira. Així el nom de Jesús, el nostre Senyor, serà glorificat en vosaltres i vosaltres en ell, per la gràcia del nostre Déu i de Jesucrist, el Senyor. En quant a l'adveniment de Jesucrist, el nostre Senyor, i la nostra reunió amb ell, vos pregam, germans, que no perdeu el seny ni us alarmeu, encara que una suposada revelació de l'Esperit o una dita o carta que passàs com si fos nostra anunciassin que el dia del Senyor és imminent.

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc

19, 1-10

En aquell temps Jesús anà de pas a Jericó. Un home que es deia Zaqueu, cap de cobradores d'impostes i ric, intentava de veure qui era Jesús però la gentada li privava la vista perquè era petit d'estatura. Llavors, per poder-lo veure, corregué endavant i s'enfilà a un arbre en el lloc on Jesús havia de passar. Quan Jesús arribà en aquell indret, alçà els ulls i li digué: «Zaqueu, baixa de pressa; que avui m'he de quedar a ca teva.» Zaqueu baixà tot d'una i el rebé tot content. Tothom qui ho va veure criticava Jesús i comentava el fet que s'hagués quedat a ca un pecador. Però Zaqueu es posà dret i digué al Senyor: «Senyor, ara mateix don als pobres la mitat dels meus béns, i a tots els qui he defraudat, els restituesc quatre vegades més.» Jesús li digué: «Avui s'ha salvat aquesta casa, ja que aquest home també és un fill d'Abraham. És que el Fill de l'home ha vingut a cercar i a salvar allò que s'havia perdut.»

Lectura del libro de la Sabiduría

11, 22-12,2

Señor, el mundo entero es ante ti como un grano en la balanza, como gota de rocío mañanero sobre la tierra. Pero te compadeces de todos, porque todo lo puedes y pasas por alto los pecados de los hombres para que se arrepientan. Amas a todos los seres y no aborreces nada de lo que hiciste; pues, si odiaras algo, no lo habrías creado. ¿Cómo subsistiría algo, si tú no lo quisieras?, o ¿cómo se conservaría, si tú no las hubieras llamado? Pero tú eres indulgente con todas las cosas porque son tuyas, Señor, amigo de la vida. Pues tu soplo incorruptible, está en todas ellas. Por eso, corriges poco a poco a los que caen, los reprendes y les recuerdas su pecado, para que, apartándose del mal, crean en ti, Señor.

Salmo responsorial 144

R: Bendeciré tu nombre por siempre, Dios mío, mí rey.

Lectura de la segunda carta del apóstol san Pablo a los Tesalonicenses

1, 11-2,2

Hermanos: Oramos continuamente por vosotros, para que nuestro Dios os haga dignos de la vocación y con su poder lleve a término todo propósito de hacer el bien y la tarea de la fe. De este modo, el nombre de nuestro Señor será glorificado en vosotros y vosotros en él, según la gracia de nuestro Dios y del Señor Jesucristo. A propósito de la venida de nuestro Señor Jesucristo y de nuestra reunión con él, os rogamos, hermanos, que no perdáis fácilmente la cabeza ni os alarméis por alguna revelación, rumor o supuesta carta nuestra, como si el día del Señor estuviera encima.

Lectura del santo Evangelio

según san Lucas

19, 1-10

En aquel tiempo, Jesús entró en Jericó e iba atravesando la ciudad. En esto, un hombre llamado Zaqueo, jefe de publicanos y rico, trataba de ver quién era Jesús, pero no lo lograba a causa del gentío, porque era pequeño de estatura. Corriendo más adelante, se subió a un sicomoro para verlo, porque tenía que pasar por allí. Jesús, al llegar a aquel sitio, levantó los ojos y dijo: «Zaqueo, data prisa y baja, porque es necesario que hoy me quede en tu casa». Él se dio prisa en bajar y lo recibió muy contento. Al ver esto, todos murmuraban, diciendo: «Ha entrado a hospedarse en casa de un pecador». Pero Zaqueo, de pie, dijo al Señor: «Mira, Señor, la mitad de mis bienes se la doy a los pobres; y si he defraudado a alguno, le restituyo cuatro veces más». Jesús le dijo: «Hoy ha sido la salvación de esta casa; pues también este es hijo de Abrahán. Porque el Hijo del hombre ha venido a buscar y a salvar lo que estaba perdido».

el comentari

Jesús viene a salvar a los que están perdidos

E l texto de hoy se desarrolla en Jericó, última ciudad que recorre Jesús antes de llegar a Jerusalén y se centra en Zaqueo, en Jesús, rodeado de una multitud, y la relación que se establecerá entre ambos.

Zaqueo, jefe de los cobradores de impuestos, era muy rico. Se encargaba de pagar lo acordado a los romanos y exigía, después, a los ciudadanos, una cantidad mayor, con lo cual iba enriqueciéndose fácilmente. Por ello era mal visto por la sociedad y considerado un pecador público, una persona impura con quien no debían relacionarse los estrictos observadores de la Ley de Moisés.

Zaqueo experimenta el deseo de ver a Jesús, pero sabe que le va a ser difícil porque es muy bajito y la multitud le impedirá verlo. No se queda parado, lamentándose -señal de su gran interés-, echa a correr y se sube a un árbol para poder contemplar a Jesús. Su fuerte deseo le hace olvidar su rango y despreocuparse de las posibles burlas. Cuando Jesús llega al lugar, levanta los ojos, le mira con ternura y le llama por su nombre. Zaqueo se siente valorado por alguien, acostumbrado como estaba al desprecio de todos. A continuación Jesús se autoinvita a su casa y él baja del árbol rápidamente. Jesús le está ofreciendo amistad y Zaqueo no cabe en sí de alegría. Esa es la misión de Jesús: buscar y salvar a los pecadores. «La paciencia de Dios nos da la oportunidad de salvarnos» (2Pedro 3,15). Muchas veces había hablado Jesús del peligro del apego a las riquezas y la dificultad para que un rico entre en el Reino, pero también añade: «Para los hombres eso es imposible, para Dios todo es posible». (Mt 19, 23.26)

El encuentro con Jesús transforma la vida de Zaqueo y entonces da muestras de una gran generosidad con los pobres porque, ahora, él ha experimentado también la gran misericordia de Dios. Sigamos el ejemplo de Jesús, acercándonos a los marginados y tendiéndoles una mano amiga para hacerles descubrir su propia grandeza como hijos amados por Dios.

Teresa Jansà

testimonis de fe

Andreu Taltavull

La meva família sempre ha estat una família de parròquia, així que des de petits hem participat de l'eucaristia. Podria dir que els meus pares han estat els meus referents cristians des del primer dia; s'han donat a la parròquia sense esperar res a canvi, inculcant-me, de manera directa o indirecta, valors i actituds que han modelat la meva manera de ser a com sóc ara.

El meu coneixement de Caritas va ser amb la meva mare a la nostra parròquia, però no vaig saber d'“Iniciativa per la Pau” fins anys després, quan un dels meus germans va participar d'un voluntariat a Palestina, el mateix voluntariat en el qual jo participaria cinc anys després. Va ser una experiència única que em va marcar i que va passar a ser una part molt important de la meva vida. No tan sols va ser participar del voluntariat al seu

moment, sinó que després hi ha un treball a realitzar que és transmetre el missatge i la nostra experiència a qui vulgui escoltar-la, sigui mitjançant xerades o participant en activitats amb els altres companys d'anys anteriors a la península.

Andreu Taltavull

nous llenguatges per evangelitzar

Sorry We Missed You (“Lo siento, te extrañamos”)

De verdad queremos un mundo en el que el trabajo nos aleje de la familia? Esta frase, que aparece en el cartel promocional, define muy bien la historia de la película que os recomendamos esta semana.

Sorry We Missed You (2019) es una película inglesa dirigida por Ken Loach que nos relata las dificultades que atraviesa una familia de clase obrera para salir adelante. Su lucha contra las deudas provocadas por la crisis financiera del año 2008, les lleva a crear una franquicia de entregas a domicilio.

Es un trabajo duro que a Ricky, el protagonista, apenas le permite pasar tiempo con su familia. Una situación muy similar vive su mujer trabajando como asistente de gente mayor.

Es una historia dura, con un realismo que golpea, que nos invita a ponernos en la piel de las familias que sufren día a día situaciones vulnerables, de explotación laboral y exclusión social. También encontramos momentos esperanzadores como el amor familiar y matrimonial, el cuidado de la gente mayor, el diálogo y la comunicación para vencer las dificultades.

Ser cristianos significa no conformarnos, luchar por un mundo más justo y humano. Decía Juan Pablo II que “La dignidad de la persona humana reclama un trabajo digno, no solo útil, porque el trabajo es una vocación de Dios. Es el trabajo el que está en función de la persona y no la persona en función del trabajo”. La película se puede ver gratis en la página web RTVE Play Cine:

(<https://www.rtve.es/play/cine/>).

Sonia
Febrer
Romero

l'entrevista a:

JOSÉ MARÍA ALBALAD

Con motivo del Día de la Iglesia Diocesana, que celebraremos el domingo 6 de noviembre, entrevistamos a José María Albalad, director del Secretariado para el Sostenimiento de la Iglesia.

¿A qué estamos llamados los cristianos en el Día de la Iglesia Diocesana?

-El Día de la Iglesia Diocesana es un día de fiesta, de celebración, una jornada para recordar que no vivimos la fe en solitario, sino que juntos, en familia, logramos mantener una parroquia viva, apasionada por Jesucristo y entregada a los demás. En la parroquia nacemos a la fe y en ella descubrimos que somos una familia dentro de otra gran familia, la de los hijos de Dios. Por eso, una vez al año celebramos de una manera especial ese sentimiento y recordamos lo importante que es poner lo que somos al servicio de los demás. Este día puede ser una buena oportunidad para replantearnos nuestro compromiso: ¿cómo estoy empleando el tiempo que Dios me ha dado, los talentos que me ha otorgado y los recursos económicos que me ha confiado?

¿Por qué es importante que nos sintamos responsables del sostenimiento de la Iglesia?

-No se trata de obligar ni de imponer nada, sino de promover la corresponsabilidad como forma de vida, como un modo de seguir a Jesucristo. Cuando una persona recibe los dones de Dios con gratitud, los aprecia, los cuida de manera responsable y los comparte en justicia y amor con los demás, se los está devolviendo al Señor con creces. Se empieza a dar fruto gracias a una decisión que revoluciona mi vida y la de mi entorno, porque permite a Dios hacerse presente a través de mí en la comunidad. En este sentido, es muy gráfica la parábola de los talentos: los tres siervos reciben un regalo, pero sus reacciones son muy diversas (Mt 25, 14-30). ¿Quién soy yo en esa parábola? Quizás podamos hacer ese ejercicio...

Gracias a la generosidad de tantas personas se impulsan muchos proyectos pastorales, sociales y caritativos en nuestras parroquias...

-Sin duda, la actividad de la Iglesia sale adelante gracias al compromiso y la entrega de todo el pueblo de Dios, de esa “gran familia” que mencionaba al inicio y que aporta su tiempo, sus cualidades, su oración y su apoyo económico. Tan decisivo resulta ese compromiso que la campaña del Día de la Iglesia Diocesana de este año está centrada en el agradecimiento: “Gracias por tanto”, que va dirigido, de corazón, a todos los que hacen posible la inmensa actividad celebrativa, pastoral, educativa, evangelizadora, cultural y caritativa-asistencial de la Iglesia; especialmente, en momentos de tanta necesidad como el actual, en el que la Iglesia está siendo, una vez más, el “hospital de campaña” que pide el papa Francisco.

Sonia Febrer Romero

Agenda

 Horaris misses
Tots Sants als cementeris i/o esglésies

Maó, Ermita de la Mare de Déu de Gràcia: Dies 1 i 2, missa a les 8.30 h.

Ferreries: Dia 1, vetlla de pregària a les 21 h a l'església de Santa Maria. Dia 2, missa al Cementiri a les 10 h.

Ciutadella: Església del Cementerí Vell: Dia 1 i 2 missa a les 16 h.

Església del Cementeri Nou: Dia 1 i 2 missa a les 16 h.

Es Castell: Dia 1, missa al Cementeri a les 16 h.

Sant Lluís: Dia 1, missa al Cementeri a les 16.30 h. Dia 2 missa a les 19 h.

Sant Climent: Dia 1, pregària al Cementiri a les 16.30 h.

Alaior: Dia 1, celebració de la Paraula al Cementeri a les 17 h.

Es Mercadal: Dia 2, missa al Cementiri a les 11.30 h.

Fornells: Dia 2, missa al Cementiri a les 10 h.

Es Migjorn Gran: Dia 2, pregària a les 12 h al Cementiri. I, a les 19 h, missa a l'església de sant Cristòfol.

 Cicle de conferències d'Història a Calós

Dijous 3 de novembre, a les 19.30 h, a la sala centre juvenil del Col·legi Salesià-Calós (Ciutadella), xerrada "La difícil consolidació de la diòcesi de Menorca" a càrrec de Miquel Àngel Casasnovas.

 Pregària Contemplativa a Santa Clara

Dissabte 5 de novembre pregària contemplativa, a les 18 h, al Monestir de Santa Clara.

Notícies nostres

S'inaugura el Centre de Formació d'Hostaleria de Menorca a "Ca n'Aguedet"

Dimecres 19 d'octubre es va inaugurar aquest nou centre de formació d'hostaleria, presentant el curs amb els itineraris integrals d'inscripció i formació en restauració de Caritas Menorca.

Càritas Menorca

Aquesta iniciativa donarà l'oportunitat cada any a 24 persones, aturats de llarga durada majors de 30 anys, perquè es formin professionalment per accedir al mercat laboral sota el guiatge de les coordinadores Mariona Pons de Caritas Menorca i Diana González de l'Associació d'Educació d'Adults de Menorca.

A la inauguració es va agrair la predisposició de la família Mariano Pons, cedint el restaurant Ca n'Aguedet, perquè cada any s'ofereixin dos cursos, d'octubre a desembre i de gener a març, on dotze persones a cada torn, rebran formació teòrica i pràctica de cuina i de sala. A més, amb el desig de donar feina a tothom, la intenció és reobrir el restaurant després de Setmana Santa, seguint el model de Mestral, on els beneficis revertiran en els projectes de reinserció sociolaboral de Caritas.

Els mestres i professors de religió, enviats a anunciar l'esperança i l'alegria de l'Evangeli

Dividres 21 d'octubre la parròquia de la Mare de Déu del Roser des Castell va acollir la celebració de l'enviament dels mestres i professors de religió. El lema que impulsa la missió d'aquest curs 2022-23 és "Sortiu i sigueu els meus testimonis." Mn. J. Bosco Faner va manifestar la importància de sentir-se orgullosos de la seva tasca evangelitzadora, destacant la necessitat d'acompanyar els alumnes que presenten més necessitats i que provenen de famílies desestructurades.

Enguany el Secretariat Diocesà d'Ensenyament ha regalat una clau a cadascun dels mestres i professors de religió. Mn. Joan Camps, director del Secretariat, va expressar que "amb aquesta clau podeu obrir totes aquelles portes que vulgueu, podeu arribar als cors

dels vostres alumnes, infants i adolescents, i despertar en ells alegria i il·lusió."

Sergi Febrer Ametller

Festa de Sant Antoni Maria Claret

Els dies 22, 23 i 24 d'octubre la parròquia de Sant Antoni Maria Claret (Ciutadella) va viure amb molta alegria i en un gran ambient de germanor la festa del seu titular.

Dissabte els fillets van gaudir d'un capvespre de jocs com saltar a la corda, cadiretes, fer escalada, aprendre a escriure el seu nom amb lletres xineses, fer origa-

Bisbat de Menorca

mis, entre d'altres. Tot seguit, a la missa, Mn. Antoni Fullana, va posar en valor la figura de Sant Antoni Maria Claret, el qual va dedicar gran part de la seva vida a ser missioner, predicant l'Evangeli de poble en poble per Catalunya. La jornada va acabar amb una beneneta amb ensaïmada i xocolata, i amb la inauguració de l'exposició de fotografies de diferents indrets de Menorca de Pau Gener Fernández.

Diumenge la celebració de l'Eucaristia va comptar amb una ballada del grup folklòric Sant Isidre, que també van actuar posteriorment a la plaça de l'Empordà, animant així l'ambient de festa. Finalment, diumenge, dia de la festa titular, l'Administrador diocesà, Mn. Gerard Villalonga, va presidir l'Eucaristia, el qual va destacar que "a través de la biografia de Sant Antoni Maria Claret descobrim un referent evangelitzador per als cristians del nostre temps. Ell, en unes circumstàncies molt adverses, amb la seva paraula i el seu testimoni de vida, va recristianitzar la societat de la seva època. A nosaltres se'n convida al mateix".